

Mora kommun

mora.kommun@mora.se

Rektorn vid Noretskolan F-6

lotta.hedman@utb.mora.se

Beslut för grundskola, grundsärskola och fritidshem

efter tillsyn av Noretskolan F-6
i Mora kommun

Tillsyn i Noretskolan F-6

Skolinspektionen genomför tillsyn i Mora kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Noretskolan F-6 besöktes av Skolinspektionen den 5 och den 6 mars 2013.

Fakta om skolan

Noretskolan F-6 ligger i centrala Mora. Skolan omfattar förskoleklass och årskurs 1-6, två fritidshem samt grundsärskola. I grundsärskolan är 19 elever inskrivna varav fyra går i inriktning träningsskola. Skolan är organiserad i fyra arbetslag med två parallella klasser från årskurs 1-6. I samma byggnad som Noret F-6 finns även Noretskolan 7-9. Vid tiden för Skolinspektionens besök fanns 439 elever inskrivna i skolan och 148 barn i skolans fritidshem. Ledningen för skolan består av en rektor.

Kunskapsresultat

Nationell statistik från år 2012 visar att 67 procent av eleverna i årskurs 3 nådde kravnivån i matematik på samtliga delprov på de nationella ämnesproven, att jämföras med rikets siffra som var 72 procent. I svenska uppnådde 73 procent av eleverna kravnivån på det nationella ämnesprovet, rikets siffra var 72 procent. Skolan kan inte uppvisa egna sammanställningar i årskurs 3 i samtliga ämnen, endast i svenska och matematik.

För årskurs 6 visar Skolverkets statistik för år 2012 att 73 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga delprov i de nationella ämnesproven i matematik. I engelska nådde 82 procent kravnivån och i svenska nådde 71 procent av eleverna kravnivån. Detta att jämföras med rikets siffror som för engelska var 87 procent, matematik 79 procent och svenska 80 procent. Skolans egna sammanställningar visar på mellan 95-100 procent måluppfyllelse i samtliga ämnen. Enligt rektorn når samtliga elever i grundsärskolan kravnivåerna i samtliga ämnen och årskurser.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Noretskolan F-6 visar att skolan behöver vidta åtgärder för att ge eleverna förutsättningar att nå kunskapskraven för utbildningen och utvecklas så långt som möjligt. Resultaten på de nationella ämnesproven år 2012 skiljer sig mellan årskurs 3 och årskurs 6. I årskurs 3 ligger resultaten i paritet med riksgenomsnittet medan i årskurs 6 ligger resultaten under rikets siffror. Skolinspektionen bedömer att kunskapsresultaten behöver förbättras på skolan. I grundsärskolan bedömer rektorn att alla elever når kunskapskraven i samtliga ämnen.

Noretskolan F-6 har ett kvalitetsarbete som utgår från kommunens kvalitets-hjul. Av "hjulet" framgår vilka mål som ska prioriteras varje månad under året. Tillsynen visar att det finns brister i kvalitetsarbetet framförallt med att följa upp och analysera elevernas resultat. I intervjuer med lärarna och elevhälsan framkommer att de inte har kunskap om elevernas resultat på de nationella proven. De har därmed inte kunskap om att resultaten för årskurs 3 ligger i paritet med rikssnittet medan resultaten för årskurs 6 är betydligt lägre och det har inte skett någon analys av varför resultaten sjunker. Lärare uppger att det inte sker någon utvärdering av undervisningen med koppling till resultaten. På skolan finns en stor andel av elever som har åtgärdsprogram och som har delar av undervisningen förlagd utanför klassrummet. Det sker dock ingen systematisk utvärdering av det särskilda stödet och de åtgärder som eleverna får. Rektorn behöver utveckla det pedagogiska ledarskapet.

Tillsynen visar att det finns elever som inte alltid känner sig trygga på skolan. I samtal och intervjuer framkommer att lärarna på skolan inte alltid har samsyn när det gäller värdegrundsfrågor och förhållningssätt och att det saknas ett genomtänkt och aktivt arbete när det gäller dessa frågor. Vidare framkommer att det brister i studieron på vissa lektioner. Det är av största vikt att rektorn och personal analyserar och utvecklar värdegrundsarbetet för att skapa en trygg miljö och studiero för eleverna på skolan.

Skolans fritidshem behöver utveckla arbetet med att ge eleverna en inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings och kulturliv. Personalen på fritidshemmen beskriver att traditionella könsmonster inte är något problem på skolan, men att det inte sker någon analys av hur vuxnas förhållningssätt påverkar eleverna. För att utveckla arbetet med att motverka traditionella könsmonster behöver personal och ledning analysera förhållningssätt och vilka konsekvenser och påverkan det har.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Mora kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 5 juli 2013 redovisas för Skolinspektionen. Beträffande beslut om anpassad studiegång ska åtgärder redovisas senast 6 maj 2013.

Undervisning och lärande

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att fritidshemmen arbetar medvetet för att motverka traditionella könsmonster.
- Samordna undervisningen i olika ämnesområden så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.
- Se till att den pedagogiska personalen samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge överblick och sammanhang.
- Se till att alla som arbetar i skolan ger uttryck för att de stärker elevernas vilja att lära och deras tillit till den egna förmågan.
- Anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Motivering

För utbildningen gäller en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen. Läroplanen anger dels utbildningens värdegrund och uppdrag, dels mål och riktlinjer för hur utbildningen ska bedrivas. Läroplanen innehåller även kursplaner för grundskolan. Enligt skollagen och läroplanen ska undervisningen anpassas efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Vidare anger läroplanen att undervisningen ska samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Lärarna ska samverka med varandra i arbetet att nå utbildningsmålen och för att ge eleverna överblick och sammanhang.

Av intervjuer med lärare och rektor framgår att undervisningen endast i mindre omfattning samordnas i olika ämnesområden för att ge eleverna möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som helhet. Det sker en viss samverkan mellan vissa lärare som undervisar elever i samma årskurser men det

sker ingen samordning eller samverkan mellan de olika arbetslagen. Den samverkan och den samordning som sker utgår inte från läroplanens innehåll och verkar vara mer sporadisk än genomtänkt och planerad.

Av läroplanen framgår att skolan och fritidshemmet har ett ansvar för att motverka traditionella könsmonster. Eleverna ska därför ges utrymme att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.

Av intervjuer och samtal med fritidshemspersonal framkommer att personalen inte upplever att könsmonster som ett problem bland eleverna. Personalen beskriver att de möter alla elever likadant och erbjuder aktiviteter som inte är relaterade till kön. Både ledning och personal medger dock att det inte sker någon analys över vuxnas förhållningsätt och vad det i en vidare bemärkelse egentligen får för konsekvenser för eleverna. Enligt rektor och lärare har detta inte varit ett prioriterat område på skolan.

Av läroplanen framgår att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättning och behov och att lärarna har ett utpekat ansvar för att ta hänsyn till den enskilda individens förutsättningar. Även skollagen betonar att hänsyn ska tas till barns och elevers olika behov. Enligt skollagen ska elever som lätt når de kunskaper som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Det framkommer vid intervjuer och samtal med både rektorn, lärare och representanter för elevhälsan att vissa i personalen uttrycker att det finns elever som inte har möjlighet att nå kunskapskraven och därmed inte klara skolan. Det framkommer exempelvis uppfattningar om att det finns elever som "är svagt begåvade" och att lärarna på förhand vet att dessa elever "inte kommer att klara sig".

I intervjuer och samtal med lärare och rektor samt genom klassrumsbesök framkommer att det varierar mellan lärare i vilken utsträckning undervisningen anpassas till den enskilda eleven. I vissa fall anpassas inte svårighetsgrad eller arbetssätt utan eleverna arbetar med samma material och samma uppgifter oavsett behov. Lärarna uppger att det kan vara svårt att anpassa undervisningen i grupper med många elever i behov av särskilt stöd men att de försöker att hitta olika lösningar. Lärarna och rektor uppger att arbetet med att individanpassa undervisningen skulle underlättas om skolan hade möjlighet att införskaffa kompensatoriska hjälpmedel som exempelvis datorer och läsplattor.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister inom området undervisning och lärande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

1 kap. 4, 11 §§ första stycket och 4 kap. 3 § skollagen, Lgr 11, Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar

Grundläggande värden och inflytande**Bedömning**

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Ge eleverna ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.
- Se till att utformningen av elevernas inflytande anges i planeringen av verksamheten och att skolan har en tydlig progression för att ge eleverna utökat inflytande utifrån ålder och mognad.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. Den närmare utformningen av inflytandet ska anges i samband med planeringen av verksamheten. Eleverna ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Av läroplanen framgår att lärarna har ett utpekat ansvar för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

I förarbetena till skollagen (prop.2009/10:165 s. 674) anges att eleverna har rätt till inflytande över undervisningen, skolmiljön och verksamheten i övrigt. Kravet på att eleverna ska stimuleras och ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen innebär att det inte är tillräckligt att eleverna ges möjlighet att ta del i detta arbete utan det krävs ett mer aktivt arbete från skolans sida.

Tillsynen visar att det finns brister vid Noretskolan vad gäller elevernas möjlighet till inflytande. Av de dokument som Skolinspektionen tagit del av framgår inte att eleverna varit delaktiga eller haft möjlighet till inflytande över planeringen av undervisningen. Det inflytande som ges eleverna handlar till stor del om möjlighet att välja exempelvis redovisningsform eller framföra åsikter via klassråd eller elevråd. Det finns inte något systematiskt sätt att ge eleverna möjlighet till aktivt inflytande över undervisningen och sitt eget lärande eller inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Lärarna tillstår att detta är ett utvecklingsområde men att det kan vara svårt att moti-

vera eleverna till att vilja vara delaktiga och förstå värdet av det. Av Skolinspektionens enkät framgår att inflytande är ett utvecklingsområde.

Utredningen visar sammanfattningsvis att det finns brister i elevernas möjlighet till inflytande över utbildningen. Verksamheten upp därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 9 § skollagen

Lgr 11, avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, avsnitt 2.8 Rektors ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- -Se till att rektorn och lärare vidtar åtgärder för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero.
- -Bedriva ett målinriktat arbete för att vid skolan och fritidshemmet motverka kränkande behandling.
- -Upprätta en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande. Vidare ska huvudmannen enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt Skolinspektionens praxis innebär "en översikt över de åtgärder som behövs" krav på att vissa rutiner ska finnas i planen; rutiner för akuta åtgärder vid situationer av kränkande behandling, rutiner för uppföljande insatser samt rutiner för hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Dessutom ska rutinerna enligt praxis ha såväl ett elev-elev-perspektiv (kränkningar av elever

sinsemellan) som ett vuxen-elev perspektiv (kränkningar av vuxen mot barn/elev).

I intervjuer och samtal med elever framkommer att det brister i studieron i flera av klasserna. Eleverna berättar att det kan vara rörigt och högljutt på vissa lektioner vilket gör att det kan vara svårt att arbeta och koncentrera sig. Lärarna och elevhälsan bekräftar att det kan vara rörigt på vissa lektioner och att undervisningstid går åt till att hålla ordning.

Tillsynen visar att det finns elever som inte alltid känner sig trygga på skolan. I samtal och intervjuer framkommer att lärarna på skolan inte alltid har samsyn när det gäller värdegrundsfrågor och förhållningssätt och att det saknas ett genomtänkt och aktivt arbete när det gäller dessa frågor. Eleverna uppger att det främst diskuteras när det uppkommit akuta situationer. På skolan finns även grundsärskoleelever och i intervjuer med elever på grundskolan framkommer att det ibland förekommer att vissa elever kan utsätta eleverna på grundsärskolan genom att retas eller säga nedsättande ord.

Noretskolan F-6 och 7-9 samt fritidshemmen har gemensamma plan för kränkande behandling. Fritidshemmens specifika behov framgår inte av planen. Det saknas i planen hur föregående års åtgärder har utvärderats. Dessutom saknas även åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året avseende fritidshemmen. Planen är heller inte daterad.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans plan för att motverka kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

5 kap. 6 § första stycket skollagen

6 kap. 8 skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Utforma beslut om anpassad studiegång så att de anger skälen för beslut.
- Utarbeta åtgärdsprogram så att de anger vilka behoven är hur de ska tillgodoseas och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt eller i form av anpassad studiegång får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Av skollagen framgår det att beslut om anpassad studiegång får ske om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar. Beslutet innebär avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Skolinspektionen har tagit del av skolans beslut om anpassad studiegång. Av dessa framgår inte skälen för beslut och det är oklart vilka ämnen som ingår i elevens utbildning. Det framgår inte heller när dessa beslut ska utvärderas för att bedöma om eleven har fortsatt behov av anpassad studiegång. I intervju med lärare framkommer att det råder oklarheter i besluten kring några av eleverna och att de i nuläget inte får den undervisning som de har rätt till. Skolinspektionen vill betona att ett beslut om anpassad studiegång måste föregås av noggranna överväganden eftersom den kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Det är viktigt att eleven och vårdnadshavarna informeras om konsekvenserna av ett sådant beslut och om vad det innebär för elevens möjligheter att studera vidare.

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av åtgärdsprogram som upprättats. Dessa är av skiftande kvalitet och ofta av generell karaktär som ibland saknar koppling till kunskapskraven och med mål som kan vara svåra att utvärdera. Rektorn och lärare bekräftar att detta är ett utvecklingsarbete som pågår.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister inom skolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 9, 12 §§, 29 kap. 10 § skollagen, 20 § förvaltningslagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- Se till att det av de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

I Skolverkets allmänna råd om utvecklingssamtalet och de skriftliga individuella utvecklingsplanen (SKOLFS 2012:16) anges att de skriftliga omdömena bör utformas så att eleven och vårdnadshavaren får tydlig information om elevens kunskaper och kunskapsutveckling i förhållande till läroplanen, samt att det tydligt framgår om eleven riskerar att inte nå upp till de kunskapskrav som minst ska ha uppnåtts i slutet av det tredje, sjätte och nionde skolåret i skolan. I Skolverkets allmänna råd anges vidare att den individuella utvecklingsplanen bör utformas så att den underlättar elevens fortsatta lärande och utveckling och ger förutsättningar för kontinuitet i elevens skolgång.

I skolans skriftliga individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av är de skriftliga omdömena inte alltid tydliga i hur långt eleven har nått i sin kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven, exempelvis står det "har ganska bra inställning till idrotten". Av den framåtsyftande delen av den individuella utvecklingsplanen framgår inte heller tydligt vilka insatser som behövs av skolan för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn har god kunskap om det inre arbetet i skolan och verkar särskilt för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen.
- -Se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorerna ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) följer att rektorerna som pedagogiska ledare och chef för lärarna och övrig personal har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Vidare, enligt skollagen, är det rektorernas ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorerna se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräckligt för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

I intervjuer med rektorerna, lärarna och representanter för elevhälsan på Noretsskolan F-6 framkommer att rektorernas pedagogiska ledarskap behöver utvecklas. Lärarna beskriver att rektorerna är en person som det är bra att gå till om det är något problem men de saknar en pedagogisk ledare på skolan. Vidare framkommer att personalen själva driver det pedagogiska arbetet själva i stor utsträckning och att rektorerna ofta har idéer men att det sällan sker någon utvärdering eller uppföljning av verksamheten. Rektorerna medger att ledarskapet behöver utvecklas och mycket av tiden går åt till nätverksmöten rörande elever på skolan.

Noretskolan F-6 har ett dokumenterat kvalitetsarbete som utgår från kommunens kvalitetshjul. Av "hjulet" framgår vilka mål som ska prioriteras varje månad under året. Rektorn uppger att arbetet med "årshjulet" påbörjades först under förra året och att detta är ett utvecklingsområde. Tillsynen visar att det finns brister i kvalitetsarbetet framförallt med att följa upp och analysera elevernas resultat. I intervjuer med lärarna och elevhälsan framkommer att de inte har kunskap om elevernas resultat på de nationella proven. De har därmed inte kunskap om att resultaten för årskurs 3 ligger i paritet med riksnittet medan resultaten för årskurs 6 är betydligt lägre och det har inte skett någon analys av varför resultaten sjunker. Lärare uppger att det inte sker någon utvärdering av undervisningen med koppling till resultaten. På Noretskolan F-6 finns en stor andel av elever som har åtgärdsprogram och som har delar av undervisningen förlagd utanför klassrummet. Det sker dock ingen systematisk utvärdering av det särskilda stödet och de åtgärder som eleverna får. Även värdegrundsarbetet behöver följas upp och utvärderas i högre grad enligt lärare och elevhälsan på skolan.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i rektorns pedagogiska ledarskap och i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4, 5 §§ skollagen

2 kap. 9 § skollagen

Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar, Lgrsä11, avsnitt 2.8

Personalkompetens

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Se till att de lärare som används har utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Motivering

I skollagen anges att huvudmannen för undervisningen ska använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som läraren ska bedriva. Det innebär att lärarens utbildning måste överensstämma med den

skolform, årskurs och de ämnen som läraren undervisar i. För lärare som är anställda före den 1 juli 2011 ska bestämmelserna i 1985 års skollag tillämpas enligt (2010:801) om införandet av skollagen.

I intervju med rektor framkommer att det finns lärare på skolan som undervisar i ämnen som de inte har någon utbildning för. Detta gäller ämnena bild och textilslöjd. Rektor uppger att det finns svårigheter att rekrytera lärare med behörighet och att det är ett pågående arbete i kommunen.

Utredningen visar att det finns brister i personalens formella kompetens. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 3 § 1985 års skollag och 33 § lagen om införande av skollagen (2010:801)

Omfattning och resurstillgång

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att eleverna har tillgång till den utrustning som krävs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ha tillgång till utrustning, böcker och andra lärvärtyg som behövs för att en tidsenlig utbildning och för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Av intervjuer och samtal med rektorn, lärare och elever framkommer att det begränsade utbudet av datorer och läsplattor på skolan försvårar möjligheten att uppfylla syftet med utbildningen. Rektorn uppger att för att köpa in datorer och annan IT-utrustning måste en ansökan till kommunen ske. Trots att rektorn vid ett flertal gånger har ansökt så har kommunen avslagit inköp av utrustning. Detta försvårar enligt rektorn och lärarna möjligheten att ge eleverna möjlighet att tillgodogöra sig det som läroplanen anger.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister när det gäller tillgång till utrustning som krävs för att syftet med utbildningen ska fyllas. Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 35 §, 10 kap.

Fritidshemmets uppdrag och innehåll**Bedömning**

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Fritidshemmets uppdrag och innehåll.

- Se till att fritidshemmet arbetar för att eleverna får en inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv.

Motivering

Fritidshemmet regleras i ett eget kapitel i skollagen och ska även i tillämpliga delar följa läroplanen för förskoleklassen, och fritidshemmet (Lgr11). I skollagen anges att fritidshemmet ska komplettera utbildningen i förskoleklass och grundskolan och stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Enligt skollagens ska fritidshemmet även arbeta för att eleverna får en inblick i närsamhället och dess arbets-förenings och kulturliv.

Utifrån intervjuer och samtal med fritidshemmets personal framkommer att fritidshemmen på Noretskolan inte har något samarbete med närsamhället och dess arbets- förenings- och kulturliv. Detta innebär att utbudet av aktiviteter blir begränsat och inte tillräckligt utformas utifrån elevernas ålder och mognad, behov och intressen. Ett samarbete med närsamhället är av stor betydelse i arbetet med att erbjuda eleverna en meningsfull fritid.

Skolinspektionen konstaterar att fritidshemmet inte uppfyller skollagens krav på sådan verksamhet. Mora kommun föreläggs därför att avhjälpa bristen.

Författning

14 kap. 2 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Magdalena Molin
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).